ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.6.2025
COM(2025) 220 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Αυστρίας

{SWD(2025) 220 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Αυστρίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου[1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Γενικές παρατηρήσεις

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263, που άρχισε να ισχύει στις 30 Απριλίου 2024, προσδιορίζει τους στόχους του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, το οποίο έχει ως στόχο να προωθούνται τα υγιή και βιώσιμα δημόσια οικονομικά, η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και ανθεκτικότητα μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, καθώς και να προλαμβάνονται τα υπερβολικά δημόσια ελλείμματα. Ο κανονισμός ορίζει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή ασκούν πολυμερή εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, σύμφωνα με τους στόχους και τις απαιτήσεις που ορίζονται στη ΣΛΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο περιλαμβάνει, ειδικότερα, τη διατύπωση και την εποπτεία της εφαρμογής των ειδικών ανά χώρα συστάσεων. Ο κανονισμός προωθεί επίσης την ανάληψη ιδίας ευθύνης της δημοσιονομικής πολιτικής σε εθνικό επίπεδο και τονίζει τη μεσοπρόθεσμη εστίασή της, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο που περιέχει τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις του, για χρονικό διάστημα 4 ή 5 ετών, ανάλογα με τη διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου.

[1] ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

Η πορεία των καθαρών δαπανών[2] στα εν λόγω σχέδια οφείλει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του δημόσιου χρέους σε αξιόπιστα καθοδική πορεία έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί κατά έως και τρία έτη.

(2) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΜΑΑ), άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο ΜΑΑ παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη, με την οποία επιτυγχάνεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση, για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, ο ΜΑΑ ενισχύει την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη, αποτελώντας παράλληλα την κινητήρια δύναμη για βιώσιμες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, προωθώντας ιδίως την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και καθιστώντας τις οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της Ένωσης και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

(3) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[4] (στο εξής: κανονισμός REPowerEU), ο οποίος εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν βοηθά να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ένωσης, αυξάνοντας παράλληλα την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Αυστρία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

(4) Στις 30 Απριλίου 2021 η Αυστρία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του

---

[2] Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους· ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων· iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια· iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση· v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας· και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[4] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa. eu/eli/reg/2023/435/oj).

κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V. Στις 13 Ιουλίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Αυστρίας[5], η οποία τροποποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2023 σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, δεδομένου ότι η επίτευξη του ΣΑΑ εν μέρει δεν είναι πλέον εφικτή λόγω αντικειμενικών περιστάσεων, καθώς και για να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU[6]. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5, που να δηλώνει ότι η Αυστρία έχει επιτύχει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική επίτευξη προϋποθέτει ότι δεν έχει αναιρεθεί η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων για την ίδια μεταρρύθμιση ή επένδυση.

(5) Στις [Ημερομηνία] το Συμβούλιο, βάσει σύστασης της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Αυστρίας[7]. Στις 13 Μαΐου 2025 η Αυστρία υπέβαλε το οικείο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Το σχέδιο υποβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, καλύπτει την περίοδο από το 2025 έως το 2029 και παρουσιάζει δημοσιονομική προσαρμογή κατανεμημένη σε επτά έτη.

(6) Στις 26 Νοεμβρίου 2024, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2025, στην οποία η Αυστρία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2025, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ[8] στις 13 Μαΐου 2025 και την κοινή έκθεση για την απασχόληση στις 10 Μαρτίου 2025.

(7) Στις 29 Ιανουαρίου 2025, η Επιτροπή δημοσίευσε την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, ένα στρατηγικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της ΕΕ κατά την επόμενη πενταετία. Σε αυτήν προσδιορίζονται οι τρεις επιταγές μετασχηματισμού της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης: i) καινοτομία· ii) απανθρακοποίηση και ανταγωνιστικότητα· και iii) ασφάλεια. Για να γεφυρωθεί το χάσμα καινοτομίας η ΕΕ έχει ως στόχο να ενισχύσει τη βιομηχανική καινοτομία, να στηρίξει την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων μέσω πρωτοβουλιών όπως η στρατηγική της ΕΕ για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και την επέκτασή τους, και

---

5 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Αυστρίας (10159/2021).

6 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Αυστρίας (14472/2023).

7 Σύσταση του Συμβουλίου της [xxx] για την έγκριση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Αυστρίας (ΕΕ [...]).

8 Σύσταση του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 2025, σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (ΕΕ C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

να προωθήσει την υιοθέτηση προηγμένων τεχνολογιών όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η κβαντική υπολογιστική. Στο πλαίσιο της επιδίωξης μιας πιο πράσινης οικονομίας, η Επιτροπή παρουσίασε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια και μια συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, διασφαλίζοντας ότι η μετάβαση στην καθαρή ενέργεια θα παραμείνει οικονομικά αποδοτική και φιλική προς την ανταγωνιστικότητα, ιδίως για τους ενεργοβόρους τομείς, και θα αποτελεί μοχλό ανάπτυξης. Για να μειωθούν οι υπερβολικές εξαρτήσεις και να αυξηθεί η ασφάλεια η Ένωση δεσμεύτηκε να ενισχύσει τις παγκόσμιες εμπορικές εταιρικές σχέσεις, να διαφοροποιήσει τις αλυσίδες εφοδιασμού και να διασφαλίσει την πρόσβαση σε κρίσιμες πρώτες ύλες και καθαρές πηγές ενέργειας. Οι προτεραιότητες αυτές υποστηρίζονται από οριζόντιους παράγοντες διευκόλυνσης, δηλαδή την κανονιστική απλούστευση, την εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς, τη χρηματοδότηση της ανταγωνιστικότητας και μιας Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, την προώθηση δεξιοτήτων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, και τον καλύτερο συντονισμό των πολιτικών της ΕΕ. Η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας ευθυγραμμίζεται με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, διασφαλίζοντας ότι οι οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους της Επιτροπής, ώστε να δημιουργείται μια ενοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την οικονομική διακυβέρνηση που να προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καινοτομία και την ανθεκτικότητα σε ολόκληρη την Ένωση.

(8) Το 2025 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται παράλληλα με την εφαρμογή του ΜΑΑ. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι εν λόγω ειδικές ανά χώρα συστάσεις παραμένουν εξίσου συναφείς για την αξιολόγηση των τροποποιημένων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(9) Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2025 καλύπτουν τις βασικές προκλήσεις οικονομικής πολιτικής οι οποίες δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών προκλήσεων που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για την περίοδο 2019-2024.

(10) Στις 4 Ιουνίου 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2025 για την Αυστρία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Αυστρίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών για τη χώρα συστάσεων και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Αυστρίας. Με βάση την ανάλυση αυτή, στην έκθεση χώρας προσδιορίζονται οι πλέον πιεστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Αυστρία. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Αυστρίας όσον αφορά την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Αξιολόγηση της ετήσιας έκθεσης προόδου

(11) Στις 13 Μαΐου 2025 η Αυστρία υπέβαλε μεσοπρόθεσμο σχέδιο με το οποίο δεσμεύεται για τους ακόλουθους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών:

2,6 % το 2025, 2,2 % το 2026, 2,2 % το 2027, 2,0 % το 2028 και 2,3 % το 2029, που αντιστοιχούν στους μέγιστους σωρευτικούς ρυθμούς αύξησης που υπολογίστηκαν με το 2024 ως έτος αναφοράς: 2,6 % το 2025, 4,8 % το 2026, 7,2 % το 2027, 9,4 % το 2028 και 11,9 % το 2029. Στις 13 Μαΐου 2025 η Αυστρία υπέβαλε την ετήσια έκθεση προόδου[9] της για τα σχετικά δημοσιονομικά απολογιστικά στοιχεία και προβολές, καθώς και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η ετήσια έκθεση προόδου αντικατοπτρίζει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Αυστρίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(12) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι επιπτώσεις του αποτελούν πρόκληση για την ίδια την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή συνέστησε στα κράτη μέλη να ενεργοποιήσουν την εθνική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης με συντονισμένο τρόπο για να στηρίξουν τις προσπάθειες της ΕΕ να επιτύχει ταχεία και σημαντική αύξηση των αμυντικών δαπανών, και η πρόταση αυτή έγινε δεκτή με ικανοποίηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 6ης Μαρτίου 2025.

(13) Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat[10], το δημοσιονομικό έλλειμμα της Αυστρίας αυξήθηκε από 2,6 % του ΑΕΠ το 2023 σε 4,7 % το 2024, ενώ το δημόσιο χρέος αυξήθηκε από 78,5 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2023 σε 81,8 % στο τέλος του 2024. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι εξελίξεις αυτές ισοδυναμούν με ρυθμό αύξησης των καθαρών δαπανών ίσο με 8,7 % το 2024. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός[11], ο οποίος περιλαμβάνει τόσο τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ήταν επεκτατικός, κατά 2,3 % του ΑΕΠ, το 2024. Στις 4 Ιουνίου 2025 η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ[12]. Στην έκθεση αυτή αξιολογήθηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Αυστρίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2024 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ. Στην έκθεση συναγόταν το συμπέρασμα ότι, υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής που συστάθηκε βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος για την Αυστρία, προτείνοντας στο Συμβούλιο να εκδώσει απόφαση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 6 για τη διαπίστωση της ύπαρξης υπερβολικού ελλείμματος.

---

9 Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου για το 2025 είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_el.

10 Eurostat — Δείκτες ευρώ, 22.4.2025.

11 Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

12 Έκθεση της Επιτροπής που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [COM(2025) 615 final της 4.6.2025].

(14) Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση προόδου, στο μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές της Αυστρίας προβλέπεται αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ σε – 0,3 % το 2025, ενώ ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 2,8 % το 2025. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 0,3 % το 2025 και θα αυξηθεί κατά 1,0 % το 2026, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 2,9 % το 2025 και σε 2,1 % το 2026.

(15) Στην ετήσια έκθεση προόδου, το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί στο 4,5 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 84,7 % έως τα τέλη του 2025. Οι εξελίξεις αυτές αντιστοιχούν σε αύξηση των καθαρών δαπανών κατά 1,6 % το 2025. Στις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής το δημοσιονομικό έλλειμμα υπολογίζεται στο 4,4 % του ΑΕΠ για το 2025. Η μείωση του ελλείμματος το 2025 αντανακλά κυρίως την εφαρμογή δέσμης μέτρων εξυγίανσης, ενώ ταυτόχρονα οι αυξημένες δαπάνες για τους μισθούς, τις συντάξεις και τις κοινωνικές δαπάνες του δημόσιου τομέα λόγω της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής του πληθωρισμού και άλλων δαπανών που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού εξακολουθούν να επηρεάζουν αρνητικά σε σημαντικό βαθμό τα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι εξελίξεις αυτές αντιστοιχούν σε αύξηση των καθαρών δαπανών κατά 2,0 % το 2025. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός, ο οποίος περιλαμβάνει τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται τόσο από εθνικά όσο και από ενωσιακά κονδύλια, προβλέπεται να είναι συσταλτικός, ίσος με 1,3 % του ΑΕΠ, το 2025. Ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί στο 84,0 % έως τα τέλη του 2025.

(16) Δημόσιες δαπάνες ύψους 0,1 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2025, έναντι 0,1 % του ΑΕΠ το 2024, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από τη μη επιστρεπτέα στήριξη του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης και στο δημόσιο χρέος της Αυστρίας.

(17) Οι αμυντικές δαπάνες της γενικής κυβέρνησης στην Αυστρία παρέμειναν σταθερές στο 0,6 % του ΑΕΠ μεταξύ του 2021 και του 2023[13]. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής, οι αμυντικές δαπάνες προβλέπεται να διαμορφωθούν στο 0,7 % του ΑΕΠ το 2024 και στο 0,8 % του ΑΕΠ το 2025. Αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ σε σύγκριση με το 2021.

(18) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες της Αυστρίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 2,0 % το 2025. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής, η αύξηση των καθαρών δαπανών της Αυστρίας το 2025 προβλέπεται να είναι χαμηλότερη από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης για τον οποίο δεσμεύτηκε η Αυστρία στο σχέδιό της.

(19) Η ετήσια έκθεση προόδου δεν περιλαμβάνει δημοσιονομικές προβολές πέραν του 2025. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής προβλέπουν δημοσιονομικό έλλειμμα ύψους 4,2 % του ΑΕΠ το 2026. Οι εξελίξεις αυτές αντιστοιχούν σε αύξηση των καθαρών δαπανών κατά 2,3 % το 2026. Με βάση τις

[13] Eurostat, δημόσιες δαπάνες βάσει της ταξινόμησης των κρατικών λειτουργιών (COFOG).

εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός, ο οποίος περιλαμβάνει τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται τόσο από εθνικά όσο και από ενωσιακά κονδύλια, προβλέπεται να είναι συσταλτικός, ίσος με 0,3 % του ΑΕΠ, το 2026. Σύμφωνα με τις προβολές της Επιτροπής, ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ θα αυξηθεί στο 85,8 % έως τα τέλη του 2026.

(20) Το μεσοπρόθεσμο σχέδιο της Αυστρίας προσδιορίζει το σύνολο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής. Αυτές περιλαμβάνουν υφιστάμενα και ενισχυμένα μέτρα από το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως η βελτιωμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση («Chancenbonus»), καθώς και πρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, όπως η αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης, η μεταρρύθμιση της άδειας για αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η αύξηση της συνεισφοράς των συνταξιούχων στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Βασικές προκλήσεις πολιτικής

(21) Η Αυστρία αντιμετωπίζει αυξανόμενες δημοσιονομικές πιέσεις από τα οικεία συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, μακροχρόνιας περίθαλψης και συνταξιοδότησης, οι οποίες σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού. Η σχετικά χαμηλή νόμιμη και πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης της χώρας οδηγεί σε υψηλό συνταξιοδοτικό κόστος, το οποίο προβλέπεται να κορυφωθεί στο 15 % του ΑΕΠ έως το 2030 προτού μειωθεί ελαφρώς. Παρά τις προηγούμενες μεταρρυθμίσεις, η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης στην Αυστρία παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Τα συνταξιοδοτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν πρόσφατα ήταν περιορισμένα, ιδίως σε σύγκριση με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής, τα δε νέα σχέδια για τον περιορισμό της πρόωρης συνταξιοδότησης μπορούν να συμβάλουν μόνο σε περιορισμένο βαθμό στην αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης. Η δημογραφική γήρανση ασκεί επίσης πίεση στα οικονομικά της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας περίθαλψης. Έως το 2070 οι δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αναμένεται να αυξηθούν από 7,8 % το 2024 σε 8,9 % του ΑΕΠ, ποσοστό διπλάσιο από τη μέση αύξηση της ΕΕ, ενώ το κόστος μακροχρόνιας περίθαλψης ενδέχεται να αυξηθεί από 1,6 % σε 3,1 % του ΑΕΠ κατά την ίδια περίοδο. Η μεταρρύθμιση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης το 2023 αποσκοπούσε στην ενίσχυση της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και στη μείωση της εξάρτησης από τη νοσοκομειακή περίθαλψη, πλην όμως η πρωτοβάθμια περίθαλψη εξακολουθεί να μην είναι επαρκώς ανεπτυγμένη, ενώ συνεχίζουν να υπάρχουν αλληλεπικαλυπτόμενες υπηρεσίες και οι στόχοι όσον αφορά τις δαπάνες δεν τηρούνται. Δεν υπάρχουν αποτελεσματικά κανονιστικά μέτρα και ευθυγράμμιση των αρμοδιοτήτων χρηματοδότησης και δαπανών, στοιχείο που συντελεί σε μια κατάσταση στην οποία οι περιφέρειες και η κοινωνική ασφάλιση συχνά υπερβαίνουν τα συμφωνηθέντα ετήσια ανώτατα όρια δαπανών. Στον τομέα της μακροχρόνιας περίθαλψης, οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις βελτίωσαν τις συνθήκες εργασίας και τη στήριξη των οικογενειακών φροντιστών, αλλά δεν αντιμετώπισαν το ζήτημα της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Η ιδρυματική φροντίδα κυριαρχεί στις δημόσιες δαπάνες, μολονότι σε πολλές περιπτώσεις η κατ' οίκον φροντίδα είναι οικονομικά αποδοτικότερη. Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα για την προώθηση της πρωτοβάθμιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και την εφαρμογή στοχευμένης διακυβέρνησης στον τομέα της μακροχρόνιας περίθαλψης.

(22) Το δημοσιονομικό πλαίσιο της Αυστρίας χαρακτηρίζεται από πολύπλοκο σύστημα διακυβερνητικών μεταβιβάσεων μεταξύ ομοσπονδιακών και περιφερειακών αρχών, το οποίο περιορίζει την αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών. Με χαμηλό επίπεδο

φορολογικής αυτονομίας, τα ομόσπονδα κράτη βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στα κοινά έσοδα και όχι στις δικές τους πηγές —μικρό μόνο μερίδιο των συνολικών δημόσιων εσόδων το 2024 προήλθε από υποεθνικές πηγές. Ταυτόχρονα, η χρηματοδότηση βασικών υπηρεσιών, όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η παιδική φροντίδα και οι δημόσιες μεταφορές, εξαρτάται εν μέρει από τις δαπάνες που διατίθενται από τα ομόσπονδα κράτη και τους δήμους. Η δημογραφική αλλαγή και η πράσινη μετάβαση επιδεινώνουν ακόμα περισσότερο την πίεση κόστους που ασκείται στα ομόσπονδα κράτη και στους δήμους, ενώ τα ίδια έσοδα δεν συνδέονται με τη δυναμική των δαπανών.

(23) Το φορολογικό μείγμα εξακολουθεί να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο εισόδημα από την εργασία και στην κατανάλωση. Το 2023 η Αυστρία είχε τον τέταρτο υψηλότερο δείκτη φορολογίας ως προς το ΑΕΠ στην ΕΕ με σημαντικό μέσο μη μισθολογικό κόστος εργασίας (πέμπτο υψηλότερο στην ΕΕ το 2024)[14]. Από το 2023 τα κλιμάκια φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων έχουν αναπροσαρμοστεί με βάση τον πληθωρισμό, αποτρέποντας την περαιτέρω αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης μέσω της μετάβασης σε ανώτερο κλιμάκιο. Ωστόσο, αρκετές μακροχρόνιες διαρθρωτικές προκλήσεις στο φορολογικό μείγμα παραμένουν ανεπίλυτες. Η καλύτερη αξιοποίηση φόρων φιλικότερων προς την ανάπτυξη και την απασχόληση θα μπορούσε να συμβάλει στη δημιουργία του αναγκαίου δημοσιονομικού χώρου και στη βελτίωση της συνολικής φορολογικής δομής.

(24) Η εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, τα οποία περιλαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), έχει επιταχυνθεί στην Αυστρία. Είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη διασφάλιση της ταχείας εφαρμογής των εν λόγω προγραμμάτων, ενώ παράλληλα να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπός τους επιτόπου. Η Αυστρία λαμβάνει ήδη μέτρα στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, η Αυστρία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα, την οικονομικά προσιτή στέγαση, τις δεξιότητες και την ενεργητική ένταξη. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η Αυστρία οφείλει —στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των ταμείων της πολιτικής συνοχής— να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στις ειδικές για τη χώρα συστάσεις του 2024. Οι προτάσεις της Επιτροπής που εγκρίθηκαν την 1η Απριλίου 2025[15] παρατείνουν την προθεσμία για την υποβολή αξιολόγησης —για κάθε πρόγραμμα— του αποτελέσματος της ενδιάμεσης επανεξέτασης πέραν της 31ης Μαρτίου 2025. Παρέχει επίσης δυνατότητες ευελιξίας για την επιτάχυνση της υλοποίησης των προγραμμάτων και κίνητρα για τα κράτη μέλη ώστε να διαθέσουν πόρους της πολιτικής συνοχής σε πέντε στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της Ένωσης, και συγκεκριμένα στην ανταγωνιστικότητα στις στρατηγικές τεχνολογίες, την άμυνα, τη στέγαση, την ανθεκτικότητα των υδάτων και την ενεργειακή μετάβαση.

(25) Η πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) παρέχει τη δυνατότητα επενδύσεων σε βασική στρατηγική προτεραιότητα της ΕΕ μέσω της

[14] ΟΟΣΑ (2025), Taxing Wages 2025 (Φορολόγηση μισθών 2025).

[15] Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης [COM(2025) 123 final].

ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Η STEP υλοποιείται μέσω 11 υφιστάμενων ταμείων της ΕΕ. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συμβάλουν στο πρόγραμμα InvestEU για τη στήριξη επενδύσεων σε τομείς προτεραιότητας. Η Αυστρία θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιήσει τις πρωτοβουλίες αυτές για να στηρίξει την ανάπτυξη ή την παραγωγή κρίσιμων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογιών.

(26) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις οι οποίες καλύπτονται από το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, η Αυστρία είναι αντιμέτωπη με διάφορες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της, την αγορά εργασίας, τον δυναμισμό και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, τη συνεχιζόμενη εξάρτησή της από τα ορυκτά καύσιμα και τις υψηλές τιμές της ενέργειας.

(27) Μολονότι υπάρχουν διάφορα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα, η χρηματοδότηση κινδύνων για τις νεοφυείς και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις εξακολουθεί να αποτελεί περιοριστικό παράγοντα. Η τοπική αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων και κεφαλαίων ανάπτυξης παρουσιάζει θετική τάση, καθώς τα επιχειρηματικά κεφάλαια αυξήθηκαν στο 0,08 % του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2021-2023, αλλά δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί επαρκώς. Η περιορισμένη χρηματοδότηση επιχειρηματικών κεφαλαίων οφείλεται εν μέρει στο χαμηλό επίπεδο συμμετοχής των θεσμικών επενδυτών, συμπεριλαμβανομένων των συνταξιοδοτικών ταμείων. Με συγκέντρωση ιδιωτικών κεφαλαίων και επιχειρηματικών κεφαλαίων μόλις 1 % ετησίως κατά την περίοδο 2007-2023, το ποσοστό αυτό υπολείπεται σημαντικά των κορυφαίων κρατών μελών.

(28) Οι συγκριτικά υψηλές δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α) της Αυστρίας (3,26 % του ΑΕΠ το 2023) και η ισχυρή συνεργασία μεταξύ επιστήμης και επιχειρήσεων δεν μετουσιώνονται επαρκώς σε εμπορεύσιμες λύσεις και δυναμισμό των επιχειρήσεων. Το ποσοστό των ατόμων που εργάζονταν σε υπηρεσίες με ένταση γνώσης ανήλθε σε 39,8 %, ελαφρώς χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (40,8 %) το 2022. Η χώρα υστερεί επίσης σε σύγκριση με τα πλέον καινοτόμα κράτη μέλη της ΕΕ όσον αφορά τη δημιουργία εγχώριας προστιθέμενης αξίας από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας. Η δημόσια στήριξη της καινοτομίας, κυρίως μέσω φορολογικών κινήτρων για την Ε&Α, τείνει να επικεντρώνεται στην επαυξητική καινοτομία σε καθιερωμένους τομείς. Η αποδυνάμωση της δραστηριότητας κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας κατά την τελευταία δεκαετία, παράλληλα με συνεχιζόμενες μεγάλες αποκλίσεις όσον αφορά τις δαπάνες για Ε&Α μεταξύ των ομόσπονδων κρατών, περιορίζει την ικανότητα της Αυστρίας να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές της ώστε να αποκομίσει υψηλότερα οικονομικά οφέλη από την καινοτομία. Η συστηματικότερη επανεξέταση των υφιστάμενων καθεστώτων στήριξης θα μπορούσε να αυξήσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος καινοτομίας.

(29) Η προώθηση της ενσωμάτωσης των ψηφιακών τεχνολογιών στις επιχειρήσεις θα ενισχύσει περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα. Παρά τις προόδους ως προς την υιοθέτηση του υπολογιστικού νέφους, με το 35,6 % των επιχειρήσεων να χρησιμοποιούν τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους, η Αυστρία υστερεί σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ (38,9 %), στοιχείο που υποδηλώνει περιθώριο ανάπτυξης στον τομέα αυτόν. Η υιοθέτηση της ανάλυσης δεδομένων εξακολουθεί επίσης να αποτελεί πρόκληση, καθώς μόνο το 23,9 % των αυστριακών επιχειρήσεων έχουν εφαρμόσει τέτοιες τεχνολογίες, ποσοστό σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (33,2 %). Στοχευμένα μέτρα —συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων,

στήριξης για υποδομές υπολογιστικού νέφους και δεδομένων, καθώς και επενδύσεων σε ψηφιακές δεξιότητες— θα μπορούσαν να επιταχύνουν σημαντικά την υιοθέτηση προηγμένων τεχνολογιών, ιδίως μεταξύ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

(30) Οι Αυστριακοί καταναλωτές επηρεάζονται αρνητικά από την έλλειψη ανταγωνισμού σε ορισμένους τομείς, παράγοντας που συμβάλλει στη διαμόρφωση υψηλότερων τιμών. Τα εμπόδια για την είσοδο νέων ανταγωνιστών στην αγορά, οι εδαφικοί περιορισμοί στην προσφορά και οι υπερβολικοί κανονιστικοί περιορισμοί για ορισμένα επαγγέλματα και παρόχους υπηρεσιών περιορίζουν τον ανταγωνισμό και αυξάνουν τις τιμές για τους καταναλωτές.

(31) Όπως ορίζεται στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, όλα τα ενωσιακά, εθνικά και τοπικά θεσμικά όργανα πρέπει να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες για τη θέσπιση απλούστερων κανόνων και την επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών. Η Επιτροπή έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης: κατά τουλάχιστον 25 % και κατά τουλάχιστον 35 % για τις ΜΜΕ· και έχει δημιουργήσει νέα εργαλεία για την επίτευξη αυτών των στόχων, συμπεριλαμβανομένης της συστηματικής προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για το σύνολο της νομοθεσίας της ΕΕ και της ενίσχυσης του διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Για να ανταποκριθεί στη φιλοδοξία αυτή, η Αυστρία πρέπει επίσης να αναλάβει δράση. Το 51 % των επιχειρήσεων θεωρούν ότι η πολυπλοκότητα των διοικητικών διαδικασιών αποτελεί πρόβλημα για την εταιρεία τους κατά την ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Αυστρία[16]. Η επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης και η μείωση της διοικητικής πολυπλοκότητας —ιδίως για τις ΜΜΕ— αποτελεί έναν ακόμη μοχλό για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Οι διαδικασίες αδειοδότησης συχνά καθυστερούν αδικαιολόγητα τα βιομηχανικά έργα, καθώς συνήθως διαρκούν 22-23 μήνες από την ημερομηνία της αίτησης. Ένας σημαντικός παράγοντας συμβολής στην κατάσταση αυτή είναι η περιορισμένη χρήση ψηφιακών εργαλείων, καθώς η επικοινωνία εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την υποβολή εγγράφων σε φυσική μορφή. Η επιτάχυνση της αδειοδότησης θα μπορούσε να επιτευχθεί με την εισαγωγή επιλογών όπως η έγκαιρη έναρξη προπαρασκευαστικών κατασκευαστικών εργασιών, οι απλουστευμένες διαδικασίες για τις ενστάσεις του κοινού και η αναβολή της μη ουσιαστικής τεκμηρίωσης σε μεταγενέστερα στάδια της διαδικασίας. Συνολικά, η Αυστρία έχει υψηλή διοικητική και κανονιστική επιβάρυνση, καθώς η ρύθμιση των επιχειρήσεων συχνά θεωρείται μεγαλύτερο εμπόδιο για τις επενδύσεις από τον μέσο όρο της ΕΕ.

(32) Η Αυστρία έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στην πορεία της προς τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας και έχει ενισχύσει την ενεργειακή της ασφάλεια με την πλήρη κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού αερίου έως τις αρχές του 2025. Ωστόσο, για το 65 % των ενεργειακών αναγκών της, η Αυστρία εξακολουθεί να βασίζεται στις εισαγωγές, ιδίως πετρελαίου και αερίου. Οι τιμές της ενέργειας αυξήθηκαν σημαντικά, ενώ η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας για τους μεγάλους καταναλωτές είναι η έβδομη υψηλότερη στην ΕΕ το 2023. Αυτό επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα των τιμών, ιδίως για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες. Η σημαντική επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά τα τελευταία έτη και οι φιλόδοξοι στόχοι για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έως το 2030 απαιτούν την επείγουσα επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου, καθώς και την αύξηση της ευελιξίας του ενεργειακού

[16] Ενημερωτική έκθεση «Στάση των επιχειρήσεων απέναντι στη διαφθορά στην ΕΕ», Έκθεση του Ευρωβαρόμετρου (Απρίλιος 2024).

συστήματος. Αυτό απαιτεί τόσο περισσότερες επενδύσεις όσο και μεγαλύτερη ταχύτητα, ώστε η πρόσθετη παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές να μπορεί να ενσωματωθεί στο σύστημα. Το κόστος επέκτασης του δικτύου βαρύνει τους χρήστες του δικτύου. Τα τέλη δικτύου αυξήθηκαν κατά μέσο όρο κατά 19 % τον Ιανουάριο του 2025 για τη χρηματοδότηση των υπό εξέλιξη επενδύσεων, μεταξύ άλλων. Οι εργασίες σχετικά με τον νέο νόμο για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ELWG) ώστε να καταστεί δυνατή η μεταρρύθμιση των τιμολογίων δικτύου, να καταστεί πιο ευέλικτο το ενεργειακό σύστημα ή να δοθούν κίνητρα για τη χρήση συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΑΗΕ) δεν έχουν σημειώσει πρόοδο. Επί του παρόντος, οι ΣΑΗΕ από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι περιορισμένες στην Αυστρία, με συμβάσεις για μόλις 0,1 GW.

(33) Η ανανεώσιμη ενέργεια αντιπροσωπεύει το 40,8 % της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας της Αυστρίας και αποτελεί μεγάλο και αυξανόμενο μερίδιο. Ωστόσο, η πρόοδος όσον αφορά την περαιτέρω επιτάχυνση της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των υποδομών που αυτή απαιτεί έχει παραμείνει στάσιμη. Ειδικότερα, η επέκταση της τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών της Αυστρίας εξακολουθεί να παρεμποδίζεται από πολύπλοκες και χρονοβόρες διοικητικές διαδικασίες.

(34) Σύμφωνα με τις προβολές, η Αυστρία βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου της για μείωση των εκπομπών, αλλά ο ρυθμός απανθρακοποίησης το 2024 επιβραδύνθηκε σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Οι εκπομπές αναμένεται να έχουν μειωθεί μόλις κατά 3,7 % έναντι 6,5 % το 2023. Ο αυστριακός βιομηχανικός τομέας χαρακτηρίζεται από υψηλή ενεργειακή ένταση και παρουσιάζει καθυστέρηση όσον αφορά την απανθρακοποίηση. Δεδομένου ότι πολλές εταιρείες δυσκολεύονται να απορροφήσουν τις σημαντικές αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης είναι σημαντική τόσο για τη μείωση των εκπομπών όσο και για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας. Παρότι οι περισσότεροι τομείς έχουν σημειώσει πρόοδο εν προκειμένω, η απανθρακοποίηση των μεταφορών εξακολουθεί να υστερεί. Μάλιστα, το 2023 η τελική κατανάλωση ενέργειας του τομέα των μεταφορών αυξήθηκε κατά 1 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα για το 2024 προτείνει πρόσθετα μέτρα που θα επιτρέψουν στην Αυστρία να επιτύχει τους στόχους επιμερισμού των προσπαθειών της, αλλά η επιτυχία τους θα εξαρτηθεί από την αποφασιστική και πλήρη εφαρμογή των μέτρων αυτών.

(35) Η φορολόγηση της εργασίας και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στην Αυστρία είναι μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ, στοιχείο που εμποδίζει τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Κατά την τελευταία δεκαετία, ο αριθμός των μέσων πραγματικών εβδομαδιαίων δεδουλευμένων ωρών ανά άτομο μειώθηκε από 35,8 σε 33,6 ώρες. Σε αντίθεση με την τάση που παρατηρείται σε άλλα κράτη μέλη, το ήδη υψηλό ποσοστό μερικής απασχόλησης αυξήθηκε κατά 2 εκατοστιαίες μονάδες από το 2019. Με ποσοστό 30,6 % το 2024, η μερική απασχόληση παραμένει σχεδόν διπλάσια από τον μέσο όρο της ΕΕ (17,1 %). Το υψηλό μη μισθολογικό κόστος εργασίας αποθαρρύνει την παράταση του ωραρίου εργασίας, συμβάλλοντας στις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και περιορίζοντας το οικονομικό δυναμικό.

(36) Το ποσοστό των γυναικών που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης είναι μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ. Αυτό αντικατοπτρίζει επίσης το υψηλό επίπεδο συμμετοχής τους σε μη αμειβόμενη εργασία φροντίδας και την ανεπαρκή διαθεσιμότητα και πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και υψηλής ποιότητας

προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα. Παρά τις προσπάθειες για επέκταση της διαθεσιμότητας προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, το ποσοστό των παιδιών ηλικίας κάτω των 3 ετών που συμμετέχουν σε επίσημη προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα παραμένει πολύ κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Το φαινόμενο αυτό συνδυάζεται με περιφερειακές ανισότητες όσον αφορά τη διαθεσιμότητα θέσεων προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, καθώς και με ελλείψεις προσωπικού.

(37) Μολονότι το ποσοστό απασχόλησης εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας (55 έως 64 ετών) αυξάνεται συνεχώς κατά την τελευταία δεκαετία φθάνοντας το 58,8 % το 2024, παραμένει πολύ κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ (65,2 %). Οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας αντιμετωπίζουν δυσκολίες επανένταξης στην αγορά εργασίας, οι οποίες κυμαίνονται από τις περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες έως τις προκαταλήψεις έναντι των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Τα άτομα με χαμηλό επίπεδο προσόντων, τα οποία έχουν ολοκληρώσει μόνο το υποχρεωτικό επίπεδο σχολικής εκπαίδευσης, είναι ιδιαίτερα ευάλωτα και αντιπροσωπεύουν το υψηλότερο ποσοστό ανέργων στην Αυστρία. Ομοίως, τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και τα άτομα με μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο έχουν χαμηλότερα επίπεδα επιδόσεων στην αγορά εργασίας και αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα εμπόδια στην είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται από τις προκλήσεις όσον αφορά τις ανεπαρκείς γλωσσικές δεξιότητες και την περιορισμένη αναγνώριση των προσόντων.

(38) Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) του ΟΟΣΑ για το 2022, οι χαμηλές επιδόσεις των μαθητών όσον αφορά την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων έχουν αυξηθεί, ιδίως για άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και/ή έχουν μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο ή έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό. Το αυξανόμενο ποσοστό μαθητών που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και/ή έχουν μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο και οι οποίοι εισέρχονται στην εκπαίδευση χωρίς επαρκείς γλωσσικές δεξιότητες θέτει προκλήσεις για τους εκπαιδευτικούς. Επιπλέον, οι ελλείψεις εκπαιδευτικών αποτελούν πρόσθετο εμπόδιο για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Επιπροσθέτως, η επιδείνωση των βασικών δεξιοτήτων των μαθητών του σχολείου μεταφέρεται στην ενήλικη ζωή, ιδίως για άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και/ή έχουν μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο. Μολονότι η Αυστρία εξακολουθεί να εφαρμόζει ευρύ φάσμα μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση των επιδόσεων του εκπαιδευτικού της συστήματος, η ενίσχυση της ανάπτυξης βασικών δεξιοτήτων καθώς και δεξιοτήτων στους τομείς των φυσικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) σε κάθε στάδιο από την εκπαίδευση των παιδιών έως την εκπαίδευση ενηλίκων είναι καίριας σημασίας για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων.

(39) Οι ελλείψεις ειδικευμένου εργατικού δυναμικού εξακολουθούν να αποτελούν εμπόδιο για το αναπτυξιακό δυναμικό της Αυστρίας. Το 72 % των εταιρειών θεωρούν ότι αυτό αποτελεί μείζον εμπόδιο για τις επενδύσεις[17]. Ειδικότερα, η έλλειψη πράσινων δεξιοτήτων αφενός παρεμποδίζει την ανταγωνιστικότητα των τομέων που είναι καίριας σημασίας για την πράσινη μετάβαση και αφετέρου ενέχει τον κίνδυνο να καθυστερήσει η Αυστρία να επιτύχει τους στόχους της για το κλίμα. Επιπλέον, επί του παρόντος δεν υπάρχει ρητή στρατηγική για την αντιμετώπιση των αναμενόμενων απωλειών θέσεων εργασίας σε βιομηχανίες υψηλής έντασης άνθρακα, καθώς η

[17] EIB Investment Survey 2024 Country Overview: Austria (Έρευνα Επενδύσεων της ΕΤΕπ για το 2024 — Επισκόπηση ανά χώρα: Αυστρία) σ. 17.

Αυστρία κινείται προς μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών. Η ενίσχυση των υφιστάμενων προγραμμάτων αναβάθμισης των δεξιοτήτων θα μπορούσε να αποδεσμεύσει αναξιοποίητη προσφορά εργασίας και να τονώσει τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών της Αυστρίας. Η παροχή στοχευμένης στήριξης σε άτομα που βρίσκονται σε επαγγέλματα και περιφέρειες που κινδυνεύουν να επηρεαστούν αρνητικά από τις προσπάθειες μεγάλης κλίμακας για την απανθρακοποίηση είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για τη διασφάλιση ευρείας δημόσιας στήριξης για την πράσινη μετάβαση.

(40) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το 2025 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, για να εφαρμόσουν τη σύσταση του 2025 σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Όσον αφορά την Αυστρία, οι συστάσεις 2, 3 και 5 συμβάλλουν στην εφαρμογή της πρώτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ σχετικά με την ανταγωνιστικότητα, ενώ οι συστάσεις 1, 4 και 5 συμβάλλουν στην εφαρμογή της δεύτερης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ σχετικά με την ανθεκτικότητα, και η σύσταση 1 συμβάλλει στην εφαρμογή της τρίτης σύστασης για τη μακροοικονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ που ορίζεται στη σύσταση του 2025.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Αυστρία να λάβει μέτρα το 2025 και το 2026 προκειμένου:

1. Να ενισχύσει τις συνολικές αμυντικές δαπάνες και την ετοιμότητα σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 6ης Μαρτίου 2025. Να τηρήσει τους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών που συνέστησε το Συμβούλιο στις [ημερομηνία]. Να υλοποιήσει το σύνολο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που στηρίζουν την παραταθείσα περίοδο προσαρμογής, όπως συνέστησε το Συμβούλιο στις [ημερομηνία]. Να αναλάβει αποφασιστική δράση για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας των συστημάτων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, μακροχρόνιας περίθαλψης και συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων με τον εξορθολογισμό των μη επαρκώς χρησιμοποιούμενων νοσοκομειακών υποδομών, τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας περίθαλψης, την ενίσχυση του ελέγχου των δαπανών και τη σημαντική αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης. Να απλουστεύσει και να εξορθολογίσει τις δημοσιονομικές σχέσεις και αρμοδιότητες μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης και να διασφαλίσει τη σαφή ευθυγράμμιση των αρμοδιοτήτων για τη χρηματοδότηση και τις δαπάνες. Να βελτιώσει το φορολογικό μείγμα για να μειώσει το υψηλό μη μισθολογικό κόστος εργασίας και να στηρίξει τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη σε ένα δύσκολο δημοσιονομικό περιβάλλον.

2. Λαμβανομένων υπόψη των ισχυουσών προθεσμιών για την έγκαιρη ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, να διασφαλίσει την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΔΜ και ΕΚΤ+), αξιοποιώντας, ανάλογα με την περίπτωση, τις ευκαιρίες που προσφέρει η ενδιάμεση επανεξέταση. Να κάνει βέλτιστη χρήση των μέσων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών που παρέχονται από το InvestEU και την πλατφόρμα «Στρατηγικές Τεχνολογίες για την Ευρώπη», με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να προωθήσει τον δυναμισμό των επιχειρήσεων και τη δημιουργία και ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων με την παροχή καλύτερης πρόσβασης σε επιχειρηματικά κεφάλαια και σε κεφάλαια ανάπτυξης, καθώς και με την άρση των φραγμών που παρεμποδίζουν τις επενδύσεις από θεσμικούς επενδυτές σε μέσα μετοχικού κεφαλαίου. Να βελτιώσει τη μετουσίωση των υψηλών επιπέδων επενδύσεων σε Ε&Α σε εμπορεύσιμες λύσεις και να εντείνει τη χρήση (προηγμένων) ψηφιακών τεχνολογιών από τις εταιρείες. Να απλουστεύσει τις κανονιστικές ρυθμίσεις, να μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση, ιδίως για τις ΜΜΕ, να επιταχύνει τις διαδικασίες αδειοδότησης και να ενισχύσει τον ανταγωνισμό με στόχο τη μείωση των τιμών.

4. Να καταπολεμήσει το υψηλό κόστος της ενέργειας, μεταξύ άλλων με τη μεταρρύθμιση του νόμου για την ηλεκτρική ενέργεια, με τη βελτίωση της ευελιξίας του ενεργειακού συστήματος και με την παροχή κινήτρων για συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Να μειώσει τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και να επιταχύνει την ανάπτυξη της ανανεώσιμης ενέργειας και των απαιτούμενων υποδομών, ιδίως με την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης και τον καθορισμό ειδικών περιοχών επιτάχυνσης. Να μειώσει περαιτέρω τις εκπομπές, ιδίως στον τομέα των μεταφορών και με την προώθηση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας. Να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση.

5. Να δημιουργήσει κίνητρα για την αύξηση του αριθμού των συνολικών δεδουλευμένων ωρών και της πλήρους συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας υπηρεσιών παιδικής φροντίδας. Να βελτιώσει τα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας όσον αφορά τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας και τις μειονεκτούσες ομάδες, όπως τα άτομα χαμηλής ειδίκευσης που αναζητούν εργασία και τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, και να αυξήσει το επίπεδο βασικών δεξιοτήτων, ξεκινώντας από νεαρή ηλικία, κυρίως σε επίπεδο σχολείου. Να εντείνει τις προσπάθειες πολιτικής που αποσκοπούν στην παροχή και την απόκτηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων οι οποίες απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος